

Halak a bárkában

Kétszáz mázsa halat tárolnak a szegedi híd közelében kikötött haltráoló bárkában. Fehér-tóról, Tömörkényből érkeznek ide a ponty, harcsa, innen pedig teherautóval szállítják az üzletekbe és vendéglőkbe

Ünnepi megemlékezés az emberi jogok napjáról

Ünnepi ülésen emlékezett meg hétfőn az Országos Békatanács tudományos bizottsága, a Magyar ENSZ Társaság és a Magyar Jogász Szövetség az emberi jogok egyetemes deklarációjának elfogadásának 25. évfordú-

Fogytak a csizmák, szövetek, tévék

Mérleg az ezüstvasárnap forgalmáról

Ezüstvasárnapon, december 9-én, Szegeden több, mint ötven bolt, szaküzlet, áruház tartott nyitva, hogy a közelgő ünnepet előtti zsúfoltság, tolongás nélkül lehessen vásárolni. A Komplet Ruházati Vállalatnál 16 üzlete állt a vásárlók rendelkezésére Szegeden délután 10-től délután 3 óráig, s ezek az üzletek a ruházati szakma valamennyi árucsoportját képviselték. Méteráruból különösen keresett volt a férfi öltönyöket, a női jersey ruhaanyag, a férfi télikabát, a férfi télikabát, a fémzsinór selyem anyag. A lakástextil árak közül élénk volt a vásárlási kedv a nylon függönyanyag, valamint a közep- és összekötőszönyegek iránt. A konfekció közül főleg férfi télikabátot, pantallót, női télikabátot, bakfis műtökabátot vásárolták. A darabárúk közül leginkább keresettek voltak az ajándékozási cikkek: nyakkendő, sál, zsebkezdő, női harisnyanadrág és kardián, férfi ingpulóver. Sokan vásároltak női csizmát és divatpapucsot, férfi bőrpapucsot, emelt talpú férfi félcipőt, férfi lakk félcipőt.

600 ezer forint volt, tavaly viszont ugyanezen a napon 740 ezer forintot forgalmaztak. Nem volt nagy érdeklődés a műszaki cikkek és méterárúk iránt. A konfekció forgalma is kisebb volt a tavalyinál. Leginkább a játékokat és az ajándékozási cikkek keresett. Meglehetősen nagy forgalmat bonyolítottak le divatárucikkéből, konyhafelszerelési tárgyakból, s jól zárt forgalmat az illatszerosztály.

A Delta Kereskedelmi Vállalat ezüstvasárnapon nyitva tartott üzletei Szegeden 339 ezer forint forgalmat bonyolítottak le. Tavaly ugyanezen a napon 383 ezer 600 forintot forgalmaztak. A Kárársz utcai villamoságyi szaküzletben azonban ezen a napon 139 ezer forinttal zárták a pénztárt. Nagy volt az érdeklődés televízió, lemezjátszó, magnó iránt. Széleskörűen nagy forgalmat bonyolítottak le divatárucikkéből, ajándékozási cikkek, illatszerboltok, üveg- és porcelán-szaküzletek. Az ezüstvasárnap gyengébb forgalmat várhatóan és minden bizonyosan a péntek napján lesz majd az aranyvasárnap forgalom december 16-án, hiszen az üzletek bőséges, és vásárlásban gazdag árúcsoklét várják vásárlóikat. A Komplet Ruházati Vállalat például mintegy 55 millió forint értékű árúcsoklét rendelkezik az ünnepkelt. A Centrum Áruház készleteinek értéke 48 millió forint, 4 millióval több mint tavaly ilyenkor volt.

Erről panaszkodtak a Centrum Áruházban is, ahol az ezüstvasárnap forgalom

lőjáról. A Hazafias Népfőnt országos székhatáiban tartott ünnepségen, amelyet Komját Irén, a Magyar ENSZ Társaság alelnöke nyitott meg, dr. Simai Mihály, a társaság főtákará ismerette Kurt Waldheimnek, az Egyesült Nemzetek Szervezete főtákarának az évforduló alkalmából a nemzeti ENSZ-társaságokhoz intézett levelét.

Dr. Antalffy György szegedi egyetemi tanár, a Magyar Jogász Szövetség elnöke tartott ezután előadást az emberi jogok nemzetközi biztosításáról. Egyebek között emlékeztetett arra, hogy az UNESCO az 1973-as esztendőzt az emberi jogok évévé nyilvánította. December 10. pedig hosszú évek óta — a deklaráció megszületésének emlékére — az emberi jogok napja. A Magyar Népköztársaság — hangsúlyozta a professor — csaknem három évtizede biztosította hazánkban az emberi jogok érvényesülését, s tovább haladva ezen az úton, olyan társadalom, olyan államrendet, amelyben a jogrendszer középpontjában áll minden állampolgár. (MTI)

Lázár György és Faluvégi Lajos Moszkvában

Lázár György, a Minisztertanács elnökhelyettese a Magyar Népköztársaság alnádó képviselője a Kölcsonos Gazdasági Segítség Tanácsában és Faluvégi Lajos pénzügyminiszter hétfőn Moszkvába utazott a KGST végrehajtó bizottságának 65. ülésére.

Búcsúztatásukra a Fehérvári repülőtéren megjelent Korom Mihály igazságügyminiszter, Gál Tivadár, a Minisztertanács titkárságának vezetője. Ott volt B. D. Sevikin, a Szovjetunió budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is.

Több és olcsóbb zöldséget

Írta: Szabó Sándor, a megyei pártbizottság titkára

2. Cikkünk első részében — amely a lap vasárnapi számában jelent meg — már vázoltam azt a helyzetet, ami a zöldségtermesztésben megyénkben kialakult. Már jórészt érintettem a kedvezőtlen jelenségek okait is, amelyekből fakadnak a feladatok.

A vásárlóközönség gyakran hangoztatja, hogy drágán termelnek a szövetkezetek. Ez azonban csak féligazság. A példák egész sorával lehet bizonyítani, hogy a zöldségek a forgalmazás során a kereskedelemben drágulnak meg. Pontosabban, magas árréssel dolgozik sokszor a kereskedelem és a fogyasztónak leginkább ezért kell mélyen belenyúlnia a zsebébe. Az igaz, hogy a zöldséges szakmában nagy a tárolási, feldolgozási veszteség, de a másik oldalon azt látjuk, hogy az árú útja nem mindig a legrövidebb. A forgalmazó vállalatok elsőrendű feladata a zöldségfelvásárlások megfelelő előkészítése és továbbítása, és e vállalattól várjuk a lakossági igények megfelelő és korszerű zöldségellátását is.

Sokat segítené a lakosság ellátásán az önálló, bontó termékfelvásárlás bővítése, ösztönző anyagi érdekeltségi rendszer bevezetése az üzletekben a zöldségforgalmazás növelésére, valamint az ÁFESZ-ek szerződéses termeltetési, felvásárlási tevékenységének szélesítése.

Csak a nagyüzem

A lakossági ellátás a nagyüzemi zöldségtermelés színvonalának egyenes függvénye. Eppen ezért mondja ki a párt megyei végrehajtó bizottságának határozata, hogy a piaci árubőség elérésére és a fogyasztói árászt csökkentésére fokozatosan el kell terjeszteni a zárt termelési rendszereket, a burgonya után a vöröshagymánál, a fűszerpaprikánál, a paradicsomnál, a zöldbabnál is. A fejlett agrotechnikai módszerek alkalmazásához, a termelési szakosodáshoz, a kemizáláshoz, az üzem-és munkaszervezés javításához azonban több, magasabb szintű szakember kell — s ennek még szűkében vannak a közös gazdaságok. Nehezen érthető, hogy miért nem használják ki az egyetemi szintű szakképzés lehetőségeit, és igényelnek több fiatal végzős szakembert a termelés irányításához? Eppen a közelmúltban hozta nyilvánosságra a MEM Mérnök-és Vezetőképző Intézete, hogy Csongrád azok között a megyék között van, ahol a legkisebb a tsz-vezetők érdeklődése a szervezett továbbképzés iránt. (Az öntözéses gazdálkodás hatékonyságát is erősen gátolja például, hogy kevés az öntözési szakmunkások száma. Itt sem élnek a tsz-ek a rendelkezésükre álló szakmunkáképzési lehetőségekkel.)

A zöldségtermelés fellesztésének egyik fontos kérdése a termelési energia gazdaságosabb felhasználása. A feltart energia mennyiség pillanatnyilag is jóval nagyobb a hasznosítottnál, és itt nemcsak az új hajtatóházak, fűtött fóliástelepek, talajfűtési rendszerek építéséről van szó, hanem a termálvíz fűtőenergiájának másodlagos gyűlölcsoztásáról. A termelő gazdaságok, a felvásárló- és a feldolgozóipar, valamint az exportvállalatok tökéltien a koncentrációjával olyan közös vállalatokat lehetne teremteni a termelés háttéréként, ahol a zöldségféléket nemcsak tárolják, hűtik, vagy szárítással konzerválják, hanem osztályozzák, válogatják, csomagolják modern gépekkel, berendezésekkel. A MÉK, dicséretes kezdeményezésként, központi segítséggel s a makói tsz-ek támogatásával, a vöröshagymánál már áttörte 2,1 millió forintost gépesítési támogatással a hagyományos termelési módszer falát. Szegeden burgonyatároló épül, Szentesen egy közös palántanevelő üzem létesítését

szorgalmazza a vállalat, de tárgyal hűtőtároló építéséről is.

Ezek a lépések csak kezdetét jelenthetik az elsődleges üzemi termékdolgozás kialakulásának, amely a jövődelmező termékkértékesítés szinte legbiztosabb garanciája. Tavaly például a MÉK az összes felkínált vöröshagymát átvette a gazdaságoktól, ha azok exportcsomagolásban adták át az árut. De a belföldi vásárló is zivesebben veszi meg a csomagolt csomagoltva a krumplit, a hagymát, s nyáron a kovácsos uborka is elfogy minden mennyiségben, ha azt kis nyílontasokban teszik a vevő elé. Most is megvenné a fogyasztó a savanyú káposztát, ha tasakolva árulnák. Sajnos, még ha pénz akadna is ilyen célokra, a kereskedelmi kezdeményezés hiányzik a nagy üzletekhez.

És végül a háztáji

Egy hozzávetőleges számfítást tett a Szegedi ÁFESZ az 1974. évi felvásárlási tervek kidolgozásakor, hogy közfogyasztásba kellene vonni azt az 50 vagonnyi zöldség-gyümölcs terméket, amely a szervezett felvevőpiac híján évente tönkremegy a város háztáji kertjeiben. Ez a mennyiség megfelel egy 150 holdas nagyüzemi kertészeti évi produktumnak, amely, szerény 25 ezer forintost árbevételt számolva holdanként, 3,8 millió forintost termésvettségét jelent. Vásárhely 44 729 hektáros határából 318 hektár a kiskert, amelyek területaránya 1960 óta 65 százalékkal növekedett. Csak az elmúlt négy évben 55 800 gyümölcsfát vásároltak telepítés vagy állományfelújítás céljából a kiskerttulajdonosok. A két fő zöldsévetési részen, Kishomokon és Paperében, 150 ezer négyzetméternyi földieper-területet tartanak számon. A helyi ÁFESZ mintegy 3 ezer mázsa zöldség-gyümölcs árut vesz fel évente a kiskertekből. A makói Maros menti ÁFESZ-nél 27 millióra rúgott az idén a felvásárlási célköltés, és az áru zömét a háztáji szolgáltatták.

Amikor azt vizsgáljuk, hogy eljut-e a háztáji termése a fogyasztóhoz, úgy azt válaszolhatjuk, amit a nagyüzemeknél részben. Az ipari munkás, az alkalmazott nem áll ki a piacra szőlőt, almát, vagy éppen a krumplit árulni. Nem kilozza el a zöldségpaprikát, a cukorborsót, vagy a zöldbabot, hanem egyszerűen a földön hagyja. Sajnos, a felvásárlással foglalkozó szervek nem választották meg ígéretüket, miszerint a hét bizonyos napjain termőhelyi, közveti felvásárlást tartanak, ahol a kistermelők átadhatják a felesleges zöldség-gyümölcs árúkat. Bár több üzlet közvetlenül is átveszi a kistermelők cikkeit, de ez a mennyiség a kiskertek termelésének csak a töredéke.

A termelési, a forgalmazási, a feldolgozási problémák ellenére, azért úgy könyvelheti el megyénk élelmiszer-gazdasága, politikai, gazdasági vezetése, hogy igen hatékony volt az eddigi hozzájárulás a zöldségprogram sikeréhez, de a munka befejezése még hátra van. Az építéssel szaknyelvén úgy lehetne ezt kifejezni, hogy az alapok, a falak, a földmunkák már készen állnak, s most a létesítményi cél-szerű, korszerű berendezése és teljes kihasználása van hátra.

Megvan tehát az a keret, amelyet megtöltve tartalommal, előbbre léphetünk a zöldségtermesztés és -forgalmazás területén. Ehhez azonban nemcsak eszközök, gépek, raktárak és hűtőházak kellene — bár ezek a legfontosabbak —, hanem jobb, hatékonyabb munkára, olyan szemlélet formálására van szükség úgy a termelő, mint a feldolgozó, illetve forgalmazó vállalatok részéről, amely szerint gazdasági tervüket elsősorban a népgazdaság, az állampolgárság érdekeit figyelembevételevel alakítják ki.

Ötven fajta gyógynövény Bő termés, jó gyűjtés

Fűben, fában az orvosság — mondják a régielk, és ma is sok-sokféle száritott növényből főzhetünk teát, mégis a legtöbbet alapanyagként használ fel a gyógyszeripar. Gyűjtésük és természetük egyáltalán nem szorult visszsa, amit bizonyít az is, hogy csaknem ötven fajta, főleg vadon termő gyógynövényt vittek át az idén az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek kijeitőit telepei. Mennyiségileg a kamilla áll az első helyen, amelyből

évente Csongrád megyében körülbelül ötvenezer kilót szoktak szedni a szegedi járás tiszántúli vidékén, valamint Szentes és Csongrád határában. Ugyancsak bő termést szűreteltek csipkebo gyóból, hársfa- és bodzavirágból, édesköményből, fehér mályvaigyökérből is. Ez utóbbi leggyakoribb előfordulási helye a Tisza és a Maros árterülete.

A szegedi járás homokföldjein több helyen természetesen angyarost. Ez sokféle hatóanyagot tartalmaz, olya-

nokat, mint például a hisztamin vagy a vérzésgátló ergotamin, amelyek nélkülözhetetlenek a korszerű gyógyításban. Amíg régebben magát az angyarost exportálták, ma már a belőle kivont hatóanyagokat értékesítik külföldön, s így módon lényegesen több valutához jut az ország.

Csongrád megyében az idén mintegy 2 millió 400 ezer forint értékű gyógynövényt vásároltak fel, csaknem hetven százalékkal többet, mint tavaly.